

A PRAXISJOGGAL KAPCSOLATOS ALAPISMERETEK 2014.12.

A 2000. évi II. törvény az önálló orvosi tevékenységről (Öotv.) teremtette meg a praxisjog intézményét Magyarországon. A praxisjoggal összefüggő jelenlegi szabályozást az Öotv. és a 313/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény végrehajtásáról tartalmazza.

Vonatkozó fogalmak:

- önálló orvosi tevékenység: a területi ellátási kötelezettség körében az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény szerint a házi orvos, a házi gyermekorvos, a fogorvos (a továbbiakban együtt: házi orvos) által nyújtott egészségügyi ellátás;

- házi orvosi körzet: a területi ellátási kötelezettség alapján a feladattal érintett települési önkormányzat által rendeletben meghatározott település, települések, illetve településrész, településrészek. A praxisjog alapján végezhető önálló orvosi tevékenység – törvényben meghatározott kivétellel – csak a települési önkormányzat rendeletében meghatározott házi orvosi körzetben folytatható.

- praxisjog: A praxisjog olyan, személyhez kapcsolódó vagyoni értékű jog, amely jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén elidegeníthető és folytatható. Az egészségügyi államigazgatási szerv által az orvos részére adott önálló orvosi tevékenység nyújtására jogosító engedélyben – praxisengedély - foglalt jog, amely alapján önálló orvosi tevékenység területi ellátási kötelezettséggel, meghatározott körzetben végezhető. A praxisjog elidegenítésére irányuló jog a praxisjog jogosultját is megilleti.

- praxisengedély: a praxisjog – személyhez kötődő, vagyoni értékű jog - alapján végezhető önálló orvosi tevékenység végzését egy adott körzetben engedélyező határozat. A területileg illetékes járási népegészségügyi intézet (JNI) adja ki., A kérelem benyújtásakor ahhoz csatolni kell a személyében alkalmasság igazolását (végzettség), a munkaköri egészségügyi alkalmasság igazolást, a praxisjog vételéről szóló szerződést, vagy ha haláleset miatti folytatással nyerte, ennek igazolását (ezek nem kellene tartósan betöltetlen körzet betöltésénél), az önkormányzattal vagy önkormányzatokkal kötött feladat-ellátási előszerződést. A praxisengedély adása igazgatási szolgáltatási díj köteles (16 000 Ft.) A praxisengedély határozatát a járási népegészségügyi intézet közli az OALI-val, az OEP-pel és a NAV-val is.

- személyes munkavégzés: A házi orvos önálló orvosi tevékenységet – akadályoztatásának jogszabályban meghatározott eseteit kivéve – csak személyesen folytathat az önkormányzat által meghatározott házi orvosi körzetben, a praxisjogot engedélyező határozat jogerőre emelkedésétől. A praxisjog bérbe, hasznóbérbe nem adható és gyakorlásának joga sem ingyenesen, sem visszterhesen más részére át nem engedhető.- praxiskezelő: Országos Alapellátási Intézet (OALI): regisztrálja a praxisjogra vonatkozó adásvételeket, ebben a körben nyilvántartja az eladó és a vevő nevét és pecsétszámát, valamint a praxisjog és az adásvétel azonosítására szolgáló adatokat. Nyilvántartást vezet a praxisjogokról, közzéteszi és hirdeti a megvásárolható praxisjogokat, nyilvántartja a tartósan betöltetlen körzeteket

- tartósan betöltetlen házi orvosi körzet: az a területi ellátási kötelezettséggel működő házi orvosi körzet, amelyben az ellátási kötelezettségnek hat hónapot meghaladóan csak helyettesítéssel tudnak eleget tenni, kivéve, ha ennek az az oka, hogy a körzetet ellátó házi orvos munkavégzésében akadályoztatva van, vagy amelyben – a helyettesítés kivételével –

az önkormányzat az ellátás nyújtásáról legalább hat hónapig nem tud gondoskodni önálló orvosi tevékenység végzésére jogosult személlyel;

1. A praxisjog elidegenítése:

Ki képes praxisjogot elidegeníteni, megteendő lépések:

Aki rendelkezik praxisjoggal: vagy az Öotv. hatályba lépésekor területi ellátási kötelezettséggel háziorvosi tevékenységet végzett, vagy később vette a praxisjogot.

A 2000-ben területi ellátási kötelezettség nélküli és minimum 200 kártyás háziorvosok működtetési joga nem alakult át 2012. jan. 1-jével automatikusan praxisjoggá: az ő működtetési joguk nem idegeníthető el és nem folytatható! 2015. dec. 31-ig betölthetnek tartósan betöltetlen körzetet és a betöltéssel a működtetési joguk praxisjoggá válik, ha nem: megszűnik a működtetési joguk!

Kinek a javára idegeníthető el?

A praxisjogot csak olyan személy részére lehet elidegeníteni, aki nem rendelkezik praxisjoggal, de igazolja, hogy megfelel a praxisjog megszerzéséhez szükséges feltételeknek: személyében alkalmas (diploma, szakvizsga stb.), munkaköri egészségügyi alkalmassággal rendelkezik, az érintett önkormányzattal vagy önkormányzatokkal kötött feladat-ellátási előszerződése van. Kizáró okot képez ezek hiányán túl: akitől a praxisjogot az orvosi tevékenysége gyakorlásával összefüggő jogszabálysértő magatartása miatt visszavonták, a visszavonástól számított 5 évig.

Meddig van mód a praxisjog elidegenítésére?

A praxisjog elidegenítésére a feladat-ellátási szerződés megszűnését követő 6 hónap alatt van lehetőség. Ha a közalkalmazotti jogviszonyban álló háziorvos közalkalmazotti jogviszonya megszűnik, a praxisjog elidegenítésére a jogviszony megszűnését követő 6 hónap alatt van lehetőség. A feladat-ellátási szerződés megszűnésének, illetve a közalkalmazotti jogviszony megszűnésének időpontjáról az érintett települési önkormányzat értesíti az engedélyező szervet.

Mi a praxisjog értékének az alapja?

A praxisjog értékének alapja – ha a felek másként nem rendelkeznek – a praxisjogot érintő körzetben működő egészségügyi szolgáltatónak az eladást megelőző évben fizetett finanszírozási összeg 80%-a (313/2011. Korm. rend. 14. § (2)).

A praxisjog elidegenítésének a menete, teendők:

- a) Amennyiben az eladó olyan személy, aki az Öotv. hatályba lépésekor már területi ellátási kötelezettséggel háziorvosi tevékenységet végzett, az elidegenítéshez előzetesen be kell szereznie a praxisjog megszerzését tanúsító hatósági bizonyítványt az illetékes járási népegészségügyi intézettől (JNI). Aki később vette a praxisjogot, annak van a praxisjoggal rendelkezését igazoló szerződése és praxisengedélye!
- b) A praxisjog elidegenítésére vonatkozó szándékot – a praxisjogot megszerezni kívánó orvost is megjelölve – az azt elidegeníteni kívánó személy bejelenti az adott praxisjoggal érintett települési önkormányzatnak. Ha az önkormányzat – a praxisjog engedélyezésére jogosult JNI véleményének kikérését követően – a praxisjogot

megszerezni kívánó orvossal az adott körzetben feladat-ellátási szerződést kíván kötni, erről a felek előszerződést kötnek, ha nem kíván, erről a bejelentés napjától számított 45 napon belül nyilatkoznia kell. Ha határidőben nem nyilatkozik, úgy kell tekinteni, hogy a feladat-ellátási szerződést meg kívánja kötni.

- c) A praxisjog adás-vételi szerződés megkötése a felek között.
- d) A praxisjogot elidegeníteni szándékozó házi orvos ezen szándékát bejelentheti a praxiskezelőnek – OALI - (ha pl. nincs még vevő-jelölt), a praxiskezelő a bejelentést a honlapján – ingyenesen – közzéteszi.
- e) A praxisjogra vonatkozó adásvételt az adásvétel megvalósulását követő harminc napon belül az eladó bejelenti a praxiskezelőnek (az eladó nevét, a praxisjoggal érintett körzet megnevezését, a praxisjog vételárát.)
- f) A folytonosság biztosítása, az átadás: Az elidegenítő házi orvos (tartósan betöltetlen körzetben a helyettes) gondoskodik a szakmai feladatok, valamint a bejelentkezett betegek dokumentációjának és nyilvántartásának a házi orvosi szolgáltatást nyújtó új házi orvos számára történő átadásáról.

Speciális helyzet, amikor elidegenítés és vétel zajlik egyben:

Amennyiben a praxisjog jogosultja másik körzetre vonatkozó praxisjogot szerez, az új praxisjogra vonatkozóan kiadható praxisengedély, feltéve, hogy a korábbi praxisjoggal érintett körzetben a praxisjog jogosultja a helyettesítéséről gondoskodik. Ha az új praxisjogra kiadott praxisengedély kiadásától számított 6 hónapig a korábbi praxisjog nem került elidegenítésre, a korábbi praxisjogra vonatkozó praxisengedélyt vissza kell vonni.

2. Feladat ellátási szerződés vagy közalkalmazotti szerződés megszűnésének esete:

A praxisjog elidegenítésére a feladat-ellátási szerződés megszűnését követő 6 hónap alatt van lehetőség; ha a közalkalmazotti jogviszonyban álló házi orvos közalkalmazotti jogviszonya megszűnik, a praxisjog elidegenítésére szintén 6 hónap alatt van lehetőség. A feladat-ellátási szerződés megszűnésének, illetve a közalkalmazotti jogviszony megszűnésének időpontjáról az érintett települési önkormányzat értesíti a működési engedélyt kiadó JNI-t.

3. A praxisjog jogosultságának halála (a praxisjog folytatása):

A praxisjog jogosultjának halála esetén – egymást követő sorrendben – a praxisjog folytatására a házastárs, illetőleg az egyenesági leszármazott jogosult. (A leszármazási fok határozza meg a praxisjog folytatására való jogosultság sorrendjét; több személy esetén megállapodnak a praxisjog folytatására egyedül jogosult személyről; a megállapodást benyújtják a JNI-nek.)

Ha a praxisjog folytatására jogosult személy nem felel meg a jogszabályban meghatározott feltételeknek a praxisjog folytatására irányuló jogáról a sorrendben őt követő, a jogszabályi feltételeknek megfelelő személy javára lemondhat, vagy a praxisjogot a korábbi jogosult halálától számított 1 éven belül ingyenesen vagy visszerhesen elidegenítheti, ha az elidegenítési jogával a megjelölt határidőn belül nem él, a praxisjog megszűnik.

Ha a praxisjog folytatására jogosult személy megfelel a jogszabályban meghatározott feltételeknek, a korábbi praxisjoggal rendelkező személy halálától számított 60 napon belül

nyújthatja be a praxisjog iránti kérelmet. Ha egy éven belül felel meg a feltételeknek: erre az időszakra gondoskodik a helyettesítésről! Praxisjog folytatása esetén vélelmezni kell, hogy az érintett önkormányzat a praxisjogot folytató háziiorvossal feladat-ellátási szerződést kíván kötni.

4. Nincs vevő a praxisjogra:

Amennyiben egy körzet a háziiorvos távozta után 6 hónapig csak helyettesítés útján volt ellátva (az önkormányzattal megbízási szerződést kötött orvossal vagy alkalmazotti minőségében, de nem praxisjog alapján!), az tartósan betöltetlen körzetnek minősül. Az ilyen körzetet betöltő háziiorvos a körzet betöltésével praxisjogot szerez. (Így gyakorlatilag a praxisjog eladására 6 hónapig van lehetősége az eltávozó háziiorvosnak!)